

I. szakosztály : *Gazdasági és pathologiai entomologia.*

THEOBALD F., ki nevét a szúnyogok négykötetes monographiájával tette ismertté „A Collembolák gazdasági jelentőségéről” beszélt. Már régebben ismeretes, hogy a Collembolák károsak lehetnek a növényekre, az újabb megfigyelések azonban azt mutatják, hogy bizonyos körülmények között a különféle gazdasági növényekre nagyon károsakká válhatnak. Eddig húsznál több fajról mutatták ezt ki. Az ellenük való védekezés abban áll, hogy a növényeket nikotinoldattal vagy valamely arzenoldattal permetezzük, vagy pedig a földet paraffinemulsióval esetleg mész- és korom-oldattal itatjuk át.

MORRIS D., ismerteti azokat a törvényeket, melyeket Nyugatindiában azért hoztak, hogy kártékony rovarok, gombák stb., az importált növényekkel oda be ne hurczoltassanak. Ez okból úgy a növények, mint a magvak megfelelően desinficiáltatnak. Dezinficiálásra kéksavat, szénkéneget, bordói levet, szublimátót és kéngőzt használnak.

GODELST L. a legyeknek egyik alcsaládjáról, a *Calliphorinák*-ról értekezett, melyeknek lárvái háziállatok bőrében élősködnek. Részletesebben szól az afrikai fajokról, melyek a *Cordylobia* genusba tartoznak. Legújabban a belga Kongóban a *Pycnosoma megacephala*-ról is megállapították, hogy a szarvasmarhákban élősködik. A legyek az állatok bőrére rakják petéiket, valószínűleg minden valami sebbe. LAHILLE F. az előadáshoz szólva, a *Chrysomyia macellaria* délamerikai elterjedéséről mondott el néhány érdekes adatot.

Simontornyán gyűjtött bogaraim jegyzéke.

Irta: PILICH FERENCZ.

III.

Chrysomelidae. *Plateumaris consimilis* SCHRNK. IV. 25. — *Lema melanopus* L. II., IV., VIII. — *Crioceris* 12-punctata L. V.—VIII; 14-punctata SCOP. V., VI., IX.; *asparagi* L. II., V., VI. — *Labidostomis longimana* L. VIII. 1; *pallidipennis* GEBL. VII. 14; *cyanicornis* GERM. VII. 21. — *Lachnaea sexpunctata* SCOP. VII. 8. *Clytra laeviuscula* RATZB. VI. 23—VIII. 1. — *Coptocephala unifasciata* SCOP. VIII. 1. — *Cryptocephalus aureolus* SUFFR. VI; *violaceus* LAICH. VI; *Moraei* L.; *connexus* OLIV. — *Pachybrachys hieroglyphicus* LAICH. ab. *tristis* OLIV. IV. 25. — *Pachnephorus villosus* DUFT. — *Colaphus Sophiae* SCHALL. IV. 25. — *Gastroidea polygoni* L. IV—VI. — *Entomoscelis sacra* L. — *Timarcha coriaria* LAICH. VI, VI. — *Chrysomela goettingensis* L. VII; *sanguinolenta* L. VI; *hyperici* FORST. VII; *cerealis* L. ab. *alternans* PANZ. VIII. 30; *fastuosa* SCOP. IV—VIII; *graminis* L. VI. 6. —

Phytodecta rufipes DEG. V. 16. — *Phyllodecta vulgarissimus* L. II, IV. 25; *vitellinae* L. VIII. — *Plagiodes versicolor* LAICH. II, IV, VIII, XII. — *Melasoma vigintipunctata* SCOP. IV. 14; *populi* L. VII. 15—VIII. 1; *saliceti* WEISE VIII. 1. — *Galerucella lineola* F. II, VIII. — *Galeruca tanaceti* L. VI; *pomonae* Scop. VI—VIII. — *Podagrion fuscipes* L. IV; *fuscicornis* L. — *Epithrix pubescens* KOCH II. — *Chalcoides aurata* MARSH. II, IV. — *Chaetocnema concinna* MARSH. IV. 25; *tibialis* ILLIG. IV. 15; *aridula* GYLH. X; *hortensis* FOURCR. — *Psylliodes chrysoccephala* L.; *affinis* PAYK. II; *dulecamarae* KOCH IV. 25; *hyoscami* L. IV. 25; *luteola* MÜLL. VIII. 28; *circumdata* REDT. IV. 9. — *Haltica oleracea* L. IV, V. — *Phyllotreta sinuata* STEPH. II—IV; *vittula* REDT. II—IV; *nemorum* L. II; *atra* F. VIII. 28; *cruciferae* GOEZE II, VI; *nodicornis* MARSH. VI; *procera* REDT. IV. 25; *nigripes* F. VI. — *Aphthona lutescens* GYLH. II—IV; *venustula* KUTSCH. IV. 25—V. 9; *coerulea* FOURCR. VI; *lacertosa* ROSH. V—VI. — *Longitarsus echii* KOCH IV. 14; *anchusae* PAYK. IV. 25; *niger* KOCH; *parvulus* PAYK.; *brunneus* DUFT. IV. 25; *luridus* SCOP. IV. 14; *nasturtii* F. IV. 14; *atriellus* L. IV. 14; *lycopi* FOUDR. IV, VI; *pellucidus* FOUDR. V; *succineus* FOUDR. — *Dibolia Schillingi* LETZN. IV. 26. — *Hypocassida subferruginea* SCHRNK. VI. — *Cassida stigmatica* SUFFR. IV. 25; *rubiginosa* MÜLL. IV. 25; *nebulosa* L. II. V; *nobilis* L. II, IV.

Lariidae. *Spermophagus sericeus* FOURCR. V. — *Laria affinis* FROEL. VI; *pisorum* L. IV. 14. — *Bruchidius varius* OLIV. V, VI.

Anthribidae. *Anthribus variegatus* FOURCR. IV, V.

Circuitionidae. *Otiorrhynchus raucus* F. IV—VI; *ligustici* L. V. 12—16; *scabrosus* MARSH. IX; *ovatus* L. II—IV, VI. — *Stomodes gyrosicollis* BOH. IV. 25, VIII. — *Mylaeus seminulum* F. IV, V. — *Phyllobius piri* L. IV. 14—V. 9; *oblongus* L. IV. 13—V. 14. — *Polydrosus marginatus* STEPH. VI; *scutellaris* REDT. VI. — *Brachysomus setiger* BOH. V. 20. — *Eusomus ovulum* GERM. V, VI. — *Sitona lineata* L. IV, VI; *sulcifrons* THBG. IX; *flavescens* MARSH. VIII; *cribita* OL. II, IV, VIII; *humeralis* STEPH. II, IV. — *Trachyphloeus alternans* GYLH. IV. 25; *spinimanus* GERM. V. 16; *aristatus* GYLH. VI. — *Psalidium maxillosum* F. V. 24. — *Liophloeus tessulatus* MÜLL. — *Thylacites pilosus* F. IV. — *Chlorophanus viridis* L. ab. *salicicola* GYLH.; *graminicola* GYLH. VII. 14. — *Tanymecus palliatus* F. VI. 20. — *Cleonus* (Bothynoderus) *punctiventris* GERM. IV. 14, VIII. 30; (Chromoderus) *fasciatus* MÜLL. II. 27. — *Lixus subtilis* STURM VI, VII. — *Larinus turbinatus* GYLH. V. — *Rhinocyllus conicus* FROEL. IV. 25. — *Lepyrus palustris* SCOP. II, VII. — *Hylobius abietis* L. VI. 10; *fatuus* Rossi

VI. — *Phytonomus nigrirostris* F. IV. 25; *murinus* F. IV. 18. — *Notaris acridulus* L. IV. 21, VII; *scirpi* F. VII. — *Dorytomus longimanus* FORST. VII; *taeniatus* F. — *Tanysphyrus lemnae* PAYK. IX. — *Bagous cylindrus* PAYK. VII, VIII; *tempestivus* HBST. IV. 21; *lutosus* GYLH. IX. — *Rhyncolus culinaris* GERM. V, VI. — *Cryptorrhynchus lapathi* L. — *Coeliodes trifasciatus* BACH VIII. 13. — *Rhinoncus gramineus* F. (inconspectus auct.) IV. 21; *perpendicularis* REICH. X. — *Phytobius velutus* BECK. IX. — *Phrydiuchus topiarius* GERM. VII. 14. — *Ceuthorrhynchus terminatus* HBST. IV. 15; *floralis* PAYK. IV, VIII; *symphyti* BED. IV. 21; *macula-alba* HERBST VII; *pleurostigma* MARSH. II. 27; *carinatus* GYLH.; *erysimi* F. IV. 22; *contractus* MARSH.; *hirtulus* GERM. — — *Baris artemisiae* HBST. V. 16; *coerulescens* SCOP. IV. 14; *piceicornis* MARSH. IV. 29. — *Limnobaris T-album* L. IV. 25. — *Calandra granaria* L. II. 25, IV—VI. — *Acalyptus carpini* HBST. ab. *sericeus* GYLH. II. 27. — *Tichius quinquepunctatus* L. VI. — *Sibinia viscariae* L. VI. — *Orchestes populi* F. II, V. 16. — *Mecinus pyraster* HBST. VI. — *Gymnetron antirrhini* PAYK. VI; *tetrum* F. IV. 9. — *Magdalis ruficornis* L. IV. 22. — *Apion confluens* KIRBY V. 16; *onopordi* KBY. IV. 25; *radiolus* KBY. IV. 22—25; *validum* GERM. V. 27, IX. 1; *urticarium* HBST. IV. 25; *longirostre* OLIV. VIII; *fulvirostre* GYLH.; *vicinum* KIRBY II. 27; *flavipes* PAYK. 25; *ononicola* BACH II, IV. 25; *apricans* HBST. III—V. 16; *aestivum* GERM. II—VII; *brevirostre* HBST. VI; *minimum* HBST. II; *pisi* F. VI; *aestimatum* FAUST IV. 25; *punctigerum* PAYK. VI; *pavidum* GERM. VI; *meliloti* KBY. II, V. 16. — *Rhynchites germanicus* HBST. IV. 25; *aequatus* L. IV, V; *Bacchus* L. II, III.

Lucanidae. *Lucanus cervus* L. VI. — *Doreus parallelepipedus* L. VI, VII.

Scarabaeidae. *Rhyssemus asper* F. IV. 25—27. — *Pleurophorus caesus* PANZ. IV. — *Aphodius erraticus* L. VIII; *subterraneus* L. VIII; *foetens* F. IX; *fimetarius* L. IX; *suleatus* F. V. 13; *granarius* L. VIII; *lugens* CREUTZ. IX; *immundus* CREUTZ. VIII; *lividus* OLIV. V. 13, VI; *varians* DUFT. IV. 26, VIII; *quadriguttatus* HBST. IV. 25; *melanostictus* SCHM. III. 7; *inquinatus* HBST. IV, V; *prodromus* BRAHM IV. 22. — *Heptaulacus testudinarius* F. II. 26. — *Geotrupes mutator* MARSH. IX; *stercorarius* L. IV, V; *vernalis* L. IV—VI. — *Lethrus apterus* LAXM. IV, V. — *Gymnopleurus Mopsus* PALL. VII. 9. — *Sisyphus Schäfferi* L. VII. 7. — *Oniticellus fulvus* GOEZE VIII. — *Onthophagus taurus* L. VIII; *ovatus* L. VIII; *coenobita* HBST. IX; *austriacus* PANZ. IX; *vacca* L. VIII. — *Caccobius Schreberi* L. VIII. — *Copris lunaris* L. V. — *Maladera holosericea* SCOP. — *Rhizotrogus aequinotialis* HBST.

V. 24. — *Amphimallus solstitialis* L. VII. 15. — *Melolontha melolontha* L. IV. 30—VI. 26. — *Polypylla fullo* L. — *Anomala vitis* F. VI. 16—VII. 5. — *Anisoplia austriaca* HBST. VII; *lata* ER. VI. 16—VII. 15. — *Oryctes nasicornis* L. VI, VII. — *Pentodon idiota* HBST. V. 25. — *Valgus hemipterus* L. V. 7—VI. 1. — *Tropinota hirta* PODA IV. 5—V. 19. — *Oxythyrea funesta* PODA VII. 28—VIII. 1. — *Cetonia aurata* L. V, VIII. — *Potosia cuprea* F. VI. 15—VIII. 7; ab. *obscura* AND. V. 23; *hungarica* HBST. V. 25.

Különfélék.

Mocsáry-számunkhoz. — Folyóiratunk mult évi utolsó számában összeállítottam (163—165. I.) azon állatok jegyzékét, melyek MOCsÁRY SÁNDOR nevét viselik. Ez a jegyzék, a mint azt meg is jegyezem, nem teljes. Most MOCsÁRY SÁNDOR színességeből pótlólag felsorolhatom a kimaradt fajokat is, ezek a következők: *Amisega Mocsáryi* DUCKE 1902, *Apterogyna Mocsáryi* ANDRÉ 1905, *Camponotus Mocsáryi* FOREL 1902, *Chrysis Alexandri* BUYSSON 1891, *Chrysogona Mocsáryi* BISCHOF 1910, *Heptacula Mocsáryi* KONOW 1905, *Podium Mocsáryi* KOHL 1902 és *Vespa Mocsáryi* BUYSSON 1904. Ezekkel együtt MOCsÁRY nevét 1 nem és 74 faj viseli. — MOCsÁRY irodalmi-működését tárgyaló czikkem kiegészítéseképen még felsorolandók a következő munkák:

164. A rovarok anyai gondoskodása. (Fővárosi Lapok. XII, 1875; 213. szám).
165. Data ad faunam hymenopterologicam Sibiriae. (Tijdschrift voor Entomologie. XXI, 1877—78, p. 198—200).
166. Eine kleine Notiz über das Genus *Xenodocon* Först. (Entom. Nachrichten. VI, 1879, p. 11).
167. Species sex novae generis *Pepsis e* collectione Musaei Bremensis. (Abhandl. naturw. Vereins zu Bremen. 1887, p. 161—163).
168. *Chrysis spinidens* n. sp. e Mongolia. (Horae Soc. Ent. Rossicae. XXI. 1887, p. 48).
169. *Chrysis Radoszkowszkii*, etc. n. sp. (Horae Soc. Ent. Rossicae. XXIII, 1889, p. 7—36).
170. Chrysididae. (In: Schulze, Zoolog. und Anthropol. Ergebnisse einer Forschungsreise im westlichen und centralen Südafrika. IV. Band. — Jenaische Denkschriften. XVI, 1910, p. 33—34). Végül megjegyzendő, hogy az irodalmi kimutatásban felsorolt 130. czikk még az Akadémiai Értesítő 1898. évi januári számában és a 152. czikk a „Magyar orvosok és természettudósoknak 1905-ben Szegeden tartott XXXIII. nagygyűlésének munkálataiban (241—242. l.)“ is megjelent.

Csiki Ernő.